

TEBLİĞ

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığından:

TÜRK GIDA KODEKSİ KİLO VERME AMAÇLI ENERJİSİ KISITLANMIŞ

GIDALAR TEBLİĞİ (TEBLİĞ NO: 2014/3)

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğın amacı, kilo verme amacıyla enerjisi kısıtlanmış diyetler için özel olarak formüle edilen özel beslenme amaçlı gıdaların tekniğine uygun ve hijyenik şekilde üretim, hazırlama, işleme, muhafaza, depolama, taşıma ve pazarlamasını sağlamak üzere özelliklerini belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, kilo verme amacıyla enerjisi kısıtlanmış diyetler için özel olarak formüle edilmiş özel beslenme amaçlı gıdaları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğ;

a) 29/12/2011 tarihli ve 28157 üçüncü mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliğine dayanılarak,

b) Avrupa Birliğinin 96/8/EC sayılı Kilo Verme Amaçlı Enerjisi Kısıtlanmış Gıdalar hakkında Komisyon Direktifine paralel olarak hazırlanmıştır.

Tanım

MADDE 4 – (1) Kilo verme amacıyla enerjisi kısıtlanmış diyetler için hazırlanan gıdalar: Üretici talimatlarına göre kullanıldıklarında günlük toplam diyetin tamamının veya bir kısmının yerini alabilecek özel formüle edilmiş ürünleri ifade eder.

Ürün özellikleri

MADDE 5 – (1) Kilo verme amacıyla enerjisi kısıtlanmış diyetler için kullanılan gıdalar, üretici talimatlarına göre kullanıldığında günlük toplam diyetin tümünün ya da bir kısmının yerine geçen özel olarak formüle edilmiş gıdalardır. Bu gıdalar;

- a) Günlük diyetin tamamını karşılayabilecek gıdalar,
b) Günlük diyetin bir ya da daha fazla öğününün yerini alabilecek gıdalar,

olmak üzere ikiye ayrılır.

(2) Bu Tebliğ kapsamında yer alan gıdalar, ek-1’de yer alan bileşim kriterlerine uygun olmalıdır.

Katkı maddeleri

MADDE 6 – (1) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerde kullanılan katkı maddeleri, 30/6/2013 tarihli ve 28693 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Gıda Katkı Maddeleri Yönetmeliğinde yer alan

hükümlere uygun olur.

Aroma vericiler ve aroma verme özelliği taşıyan gıda bileşenleri

MADDE 7 – (1) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerde kullanılan aroma vericiler ve aroma verme özelliği taşıyan gıda bileşenleri 29/12/2011 tarihli ve 28157 üçüncü mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Aroma Vericiler ve Aroma Verme Özelliği Taşıyan Gıda Bileşenleri Yönetmeliğinde yer alan hükümlere uygun olur.

Bulaşanlar

MADDE 8 – (1) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünler, 29/12/2011 tarihli ve 28157 üçüncü mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Bulaşanlar Yönetmeliğinde yer alan hükümlere uygun olur.

Pestisit kalıntıları

MADDE 9 – (1) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerdeki pestisit kalıntı miktarları, 29/12/2011 tarihli ve 28157 üçüncü mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Pestisitlerin Maksimum Kalıntı Limitleri Yönetmeliğinde yer alan hükümlere uygun olur.

Hijyen

MADDE 10 – (1) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünler, 17/12/2011 tarihli ve 28145 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gıda Hijyeni Yönetmeliği ile 29/12/2011 tarihli ve 28157 üçüncü mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Mikrobiyolojik Kriterler Yönetmeliğinde yer alan kurallara uygun olarak üretilir.

Veteriner ilaçları tolerans düzeyleri

MADDE 11 – (1) Bu Tebliğ kapsamındaki ürünlerde bulunabilecek veteriner ilaçları kalıntı düzeyleri, 4/5/2012 tarihli ve 28282 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Hayvansal Gıdalarda Bulunabilecek Farmakolojik Aktif Maddelerin Sınıflandırılması ve Maksimum Kalıntı Limitleri Yönetmeliğinde yer alan hükümlere uygun olur.

Ambalajlama

MADDE 12 – (1) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerin ambalajları, 29/12/2011 tarihli ve 28157 üçüncü mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Gıda ile Temas Eden Madde ve Malzemeler Yönetmeliğinde yer alan kurallara uygun olur.

Etiketleme

MADDE 13 – (1) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünler, 29/12/2011 tarihli ve 28157 üçüncü mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Etiketleme Yönetmeliğinde yer alan hükümlerin yanı sıra aşağıdaki kurallara da uygun olarak etiketlenir:

a) 5 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen gıdalar, "Kilo kontrolü için toplam günlük diyetin yerini alır." adı altında satılır.

b) 5 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen gıdalar, "Kilo kontrolü için öğün yerini alır." adı altında satılır.

c) Tüketime hazır olarak sunulan ürünün tüketilmesi önerilen belirli miktarı üzerinden protein, karbonhidrat, yağ miktarı ve kJ ve kcal cinsinden enerji değeri sayısal olarak etikette yer alır.

ç) Tüketime hazır olarak sunulan ürünün tüketilmesi önerilen belirli miktarı üzerinden ek-1’de belirtilen,

alınması zorunlu her bir vitamin ve mineralin ortalama miktarı sayısal olarak etikette yer alır. 5 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen ürünler için vitamin ve minerallerle ilgili bilgiler verilirken, bu değerlerin Türk Gıda Kodeksi Etiketleme Yönetmeliğinde yer alan beslenme referans değerinin yüzdesi olarak da etikette belirtilir.

d) Uygun hazırlama kuralları ve gerektiğinde bu kuralların önemini belirten ifadeler etikette yer alır.

e) Ürün, üretici talimatlarına göre kullanıldığında, günde 20 g'dan fazla günlük poliol alımını sağlıyorsa etikette gıdanın laksatif etkisinin olabileceğini belirten bir ifade yer alır.

f) Etiketinde günde yeterli miktarda sıvı alımının önemine dair bir ifade yer alır.

g) 5 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen ürünlerin etiketinde;

1) Ürünün günlük temel besin öğelerini yeterli miktarlarda sağladığına dair bir ifade,

2) Ürünün tıbbi tavsiye olmaksızın üç haftadan fazla kullanılmaması gerektiğine dair bir ifade,

bulunur.

ğ) 5 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen ürünlerin etiketinde, ürünlerin yalnızca enerjisi kısıtlanmış diyetin bir parçası olarak kullanıldığında yararlı olduğuna ve diğer gıda maddelerinin de bu diyetin gerekli bir parçası olduğuna dair bir ifade yer alır.

(2) 5 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen ürünü oluşturan bileşenlerin tümü aynı pakette satılır.

(3) Bu Tebliğ kapsamındaki ürünlerin etiketleme, reklam ve sunumunda, bunların kullanımı sonucunda ortaya çıkan kilo kaybı hızı veya miktarına dair herhangi bir ifade olamaz.

Taşıma ve depolama

MADDE 14 – (1) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerin taşınması ve depolanması, Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliğinin gıdaların taşınması ve depolanması ile ilgili hükümlerine uygun olur.

Numune alma ve analiz metotları

MADDE 15 – (1) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerden Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliğinde belirtilen kurallara uygun olarak numune alınır ve uluslararası kabul görmüş analiz metotları uygulanır.

İdari yaptırım

MADDE 16 – (1) Bu Tebliğe aykırı davranışlar hakkında 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun ilgili maddelerine göre idari yaptırım uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan tebliğ

MADDE 17 – (1) 24/12/2001 tarihli ve 24620 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Kilo Verme Amaçlı Enerjisi Kısıtlanmış Gıdalar Tebliği (Tebliğ No: 2001/41) yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin yayımı tarihinden önce faaliyet gösteren gıda işletmecileri 31/12/2014 tarihine kadar bu Tebliğ hükümlerine uymak zorundadır.

(2) Bu Tebliğin yayımı tarihinden önce bu Tebliğ kapsamında faaliyet gösteren gıda işletmecileri, bu Tebliğ hükümlerine uyum sağlayana kadar yürürlükten kaldırılan Tebliğ hükümlerine uymak zorundadır.

Yürürlük

MADDE 18 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 19 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı yürütür.

Ek-1

Enerjisi Kısıtlanmış Diyetler İçin Hazırlanan Gıdaların Temel Bileşimi

Tüketilmeye hazır olarak piyasaya sunulan ya da üreticinin talimatlarına göre hazırlanarak tüketime hazır hale getirilen ürünün özellikleri aşağıda yer almaktadır.

1. Enerji

1.1. Bu Tebliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen üründen sağlanan enerji, toplam günlük miktar için 3360 kJ (800 kcal)'den az ve 5040 kJ (1200 kcal)'den fazla olamaz.

1.2. Bu Tebliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen üründen sağlanan enerji, öğün başına 840 kJ (200 kcal)'den az ve 1680 kJ (400 kcal)'den fazla olamaz.

2. Protein

2.1. Bu Tebliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde belirtilen ürünlerdeki proteinden gelen enerji miktarı ürünün toplam enerji değerinin % 25'inden az ve % 50'sinden fazla olamaz. 5 inci maddenin (a) bendinde belirtilen ürünlerin protein miktarı 125 g'ı aşamaz.

2.2. Yukarıda protein ile ilgili olarak belirtilen hükümler, kimyasal indeksi ek-2'de verilen Gıda ve Tarım Örgütü (FAO)/Dünya Sağlık Örgütü (WHO) referans protein indeksine eşit olanlar için geçerlidir. Eğer kimyasal indeksi referans proteinin % 100'ünden düşük ise minimum protein düzeyleri aynı oranda yükseltilir. Proteinin kimyasal indeksi, referans proteinin % 80'inden az olamaz.

2.3. "Kimyasal indeks", test edilen proteinin her bir esansiyel aminoasit miktarı ile referans proteinin her bir aminoasit miktarı arasındaki oranların en düşüğüdür.

2.4. Aminoasit eklenmesine, yalnızca proteinlerin besin değerlerini yükseltmek amacıyla ve sadece bu amaç için gerekli olan oranlarda izin verilir.

3. Yağ

3.1. Yağdan sağlanan enerji, ürünün toplam enerji değerinin %30'undan fazla olamaz.

3.2. Bu Tebliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen ürünlerde, gliserid formundakilinoleik asit miktarı 4.5 g'dan az olamaz.

3.3. Bu Tebliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen ürünlerde, gliserid formundakilinoleik asit miktarı 1 g'dan az olamaz.

4. Diyet Lifi

4.1. Bu Tebliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen ürünlerin diyet lifi içeriğinin günlük miktarı 10 g'dan az ve 30 g'dan fazla olamaz.

5. Vitaminler ve Mineraller

5.1. Bu Tebliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen ürünler, toplam günlük diyet için, Tablo 1'de belirtilen vitamin ve mineral miktarlarının en az % 100'ünü sağlar.

5.2. Bu Tebliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen ürünler, her öğünde, Tablo 1'de belirtilen vitamin ve mineral miktarlarının en az % 30'unu sağlar. Ancak bu ürünlerden her öğünde sağlanan potasyum miktarı en az 500 mg'dır.

Tablo1:

A vitamini	µg RE	700
D vitamini	µg	5
E vitamini	mg TE	10
C vitamini	mg	45
Tiamin	mg	1.1
Riboflavin	mg	1.6
Niasin	mg NE	18
B6 vitamini	mg	1.5
Folat	µg	200
B12 vitamini	µg	1.4
Biotin	µg	15
Pantotenik asit	mg	3
Kalsiyum	mg	700
Fosfor	mg	550
Potasyum	mg	3100
Demir	mg	16
Çinko	mg	9.5
Bakır	mg	1.1
İyot	µg	130
Selenyum	µg	55
Sodyum	mg	575
Magnezyum	mg	150
Mangan	mg	1

RE: Transretinol eşdeğeri

NE: Niasin eşdeğeri= mg nikotinik asit+mg triptofan/60

TE: α-tokoferol eşdeğeri

Ek-2
AMİNOASİT GEREKSİNİM TABLOSU ⁽¹⁾

	g/100g protein
Sistin+metiyonin	1.7
Histidin	1.6
İzolösin	1.3
Lösin	1.9
Lizin	1.6
Fenilalanin+tirozin	1.9
Treonin	0.9
Triptofan	0.5
Valin	1.3

⁽¹⁾ Dünya Sağlık Örgütü. Enerji ve protein gereksinimleri. Gıda ve Tarım Örgütü (FAO)/ Dünya Sağlık Örgütü (WHO) toplantı raporu. Cenevre: Dünya Sağlık Örgütü, 1985 (WHO Teknik Rapor Serisi, 724).